

SAPIENTIA EMTE, FILMMŰVÉSZET, FOTÓMŰVÉSZET, MÉDIA SZAK
ÁLLAMVIZSGA-KÖVETELMÉNYEK 2011-12-es tanév

A) RENDEZŐI SZAKIRÁNY

Vizsgafeladatok:

1. Államvizsgafilm bemutatása, és szóbeli megvédése
2. Államvizsga filmterv bemutatása, és szóbeli megvédése
3. Elméleti vizsga (szóbeli): Egyetemes filmtörténet, külön hangsúllyal a román és magyar filmtörténetre
4. Portfólió bemutatása

Lebontva:

1. Az államvizsgafilm lehet: *rövid fikciós film* (7–15 perc), vagy *rövid dokumentumfilm* (26 perc), vagy *rövid animációs film* (5–15 perc)

Indoklás:

Animáció:

A szakon folyik animációs képzés, és egyes diákok különös képességekkel rendelkeznek az animáció terén – ezért ajánlott megadni nekik a lehetőséget, hogy kamatoztathassák, és kibontakoztathassák tehetségüket.

Másképpen, az animációs film, ugyanolyan dramaturgiai szabályokkal rendelkezik, mint a többi filmes műfaj, a színészvezetés terén pedig a nem valós figura felépítése legalább olyan mély jellemelemzést igényel, mint a játékfilm terén. Tehát, aki rendezőként animációban képes jól alkotni, az nagyrészt rendelkezik azokkal az analitikus és kreatív képességekkel, melyek a játékfilm készítés területén is szükségesek – még ha ezek a képességek nem is tökéletesen fedik egymást.

Harmadrészt pedig az audiovizuális műfajok folyamatos változása, rövidülése, stb., és a digitális képfeldolgozás által nyújtott beavatkozási lehetőségek elterjedése (pl. a reklám és videó klipek terén), fokozatosan növelik a széleskörű igényt az olyan kreatív rendezői képességek iránt, melyek az animációs filmekre jellemzőek.

A televíziós műfajok nagy része is tartalmaz animációs tudást igénylő betéteket.

A piaci igényekhez való alkalmazkodás szempontjából fontosnak tartjuk, hogy a diákok animációs filmmel is államvizsgázhassanak.

Dokumentumfilm:

A dokumentumfilm is a játékfilmhez hasonló dramaturgiai szabályok szerint építkezik. Ezen kívül a diákok döntő többsége, tanulmányaik elvégzése után, főleg televíziókban kap munkát, elsősorban a dokumentumfilmes műfajokkal rokon televíziós műfajok területén, illetve az igényesebb művészi munkát igénylő filmkészítés területén is sokkal könnyebben jut dokumentumfilm készítési lehetőséghez, mint játékfilmes lehetőséghez. A dokumentumfilmmel való államvizsgázás lehetősége pedig nagymértékben hozzájárul a dokumentumfilmkészítésre fordított fokozott figyelem kialakulásához, illetve a

dokumentumfilmek átlagos színvonalának jelentős emelkedéséhez. A korábbiakban felsoroltak értelmében, kifejezetten ajánlott, hogy a diákok dokumentumfilmmel államvizsgázzanak. A 26 perces hossz pedig a szakmai fegyelem kialakulásának szempontjából fontos – ugyanis ez a hossz egy standard televíziós formátum (ez a tévés félóra) – és mivel a dokumentumfilmek széleskörű forgalmazói még mindig a televíziók, fontos, hogy a diákok megszokják a televíziós standard hosszakhoz való alkalmazkodást.

Kisjátékfilm:

A filmes tudás, filmnyelvi ismeretek, kreativitás, stb. elsajátításának alapját képezi. Aki ehhez ért, aránylag könnyen át tud hangolódni más audiovizuális műfajokra is.

Technikai követelmények:

A rendezői államvizsgafilmek készülhetnek 35mm-es filmre, 16 mm-es fimre, vagy digitálisan, minimum full HD minőségben.

Indoklás: Habár nem lehet még egészen biztosan eldönteni, hogy a professzionális filmgyártás területén melyik technológia fog győzedelmeskedni, tény az, hogy a professzionális filmgyártás befogadta a digitális technológiát, még a játékfilmgyártás területén is. Egyre több játékfilm forog digitálisan (pl. Arri Alexa, Soney nex 3 avagy RED kamerákkal, de még Canon 5D Mark II-es DSLR-rel is). Másrészt viszont, a közép-kelet európai filmgyártás anyagi lehetőségeit nézve, diákjainknak valószínűleg elsősorban digitális technológiával lesz alkalmuk forgatni, ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk az ilyen irányú lehetőségek megteremtését.

2. Államvizsga filmterv:

Lehet *egészestés fikciós*, *egészestés dokumentumfilm*, avagy *egészestés animációs filmterv*. Ez megadja egyrészt a széleskörű ismeretek elmélyítésének a lehetőségét, ugyanakkor viszont azok számára, akik egy-egy konkrét terület iránt éreznek fokozott késztetést, megadja a szakosodás lehetőségét. Ez utóbbi esetben a széleskörű ismeretek alapszinten való, kötelező elsajátításának bizonyítéka a portfólió.

Nagyjátékfilm terv esetében a filmtervnek tartalmaznia kell:

1. egy egymondatos kivonatot (outline)
2. egy max. egy oldalas szinopszist
3. az irodalmi forgatókönyvet
4. rendezői és vizuális koncepciót
5. helyszínfotókat
6. díszlettervet
7. kosztümterveket
8. szereposztás javaslatot
9. három egymást követő jelenet technikai forgatókönyvét (felülnézetből, illetve a képes forgatókönyvet)
10. a három kiválasztott, egymást követő jelenet napi diszpóját
11. gyártási ütemtervet (a teljes filmterv gyártási ütemtervét)

Dokumentumfilmterv esetében a filmtervnek tartalmaznia kell:

1. egymondatos kivonatot (outline)
2. max. egyoldalás szinopszist
3. a téma leírását

4. treatmentet vagy forgatókönyv vázlatot
5. rendezői és vizuális koncepciót
6. egy kétperces trailert, melyből megismerjük a főszereplőket, és melynek stílusa utal a film majdani stílusára – ezt az előforgatott anyagból kell összevágni – tehát a filmterv feltételez előforgatást
7. gyártási ütemtervet – melynek része a részletes forgatási terv
8. költségvetést
9. finanszírozási tervet

3. Elméleti vizsga (szóbeli): Egyetemes filmtörténet, külön hangsúllyal a román és magyar filmtörténetre (a 3 éves képzés Filmtörténet 1-4, Román és kelet-európai filmtörténet 1-2. tananyagát, valamint a vizsgára összeállított tételsort véve alapul).

4. Portfólió:

A leadott portfóliónak tartalmaznia kell minimum egy kisjátékfilmet és minimum egy dokumentumfilmet. Ezek közül valamelyik azonos lehet az államvizsgafilmmel. Ez a széleskörű ismeretek elsajátításának bizonyítása szempontjából fontos.

Ezen kívül a portfólió tartalmazhat televíziós műfajokat (videóklip, reklám, magazinműsor részlet – melyben a diák rendező vagy szerkesztő volt, TV játékot, TV filmet).

B) OPERATŐRI SZAKIRÁNY:

1. Államvizsgafilm
2. Operatőri dolgozat
3. Operatőri ismeretek – szóbeli vizsga
4. Portfólió

Lebontva:

1. Az államvizsgafilm lehet rendezővel készített kisjátékfilm (7-15 perc), rendezővel készített dokumentumfilm (26 perc), saját operatőri etűd (4-10 perc, melyet az operatőr rendez), vagy rendezőoperatőri rövid dokumentumfilm (26 perc)

Technikai követelmények:

Az operatőri államvizsgafilmelek készülhetnek 35mm-es filmre, 16 mm-es fimre, vagy digitálisan, minimum full HD minőségben.

Indoklás: Habár nem lehet még egészen biztosan eldönteni, hogy a professzionális filmgyártás területén melyik technológia fog győzedelmeskedni, tény az, hogy a professzionális filmgyártás befogadta a digitális technológiát, még a játékfilmgyártás területén is. Egyre több játékfilm forog digitálisan (pl. Arri Alexa, Soney nex 3 avagy RED kamerákkal, de még Canon 5D Mark II-es DSLR-rel is). Másrészt viszont, a közép-kelet európai filmgyártás anyagi lehetőségeit nézve, diákjainknak valószínűleg elsősorban digitális technológiával lesz alkalmuk forgatni - ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk az ilyen irányú lehetőségek megteremtését.

2. Operatőri dolgozat: Egy elméleti dolgozat, melyben a szerző egy mozgóképkészítéssel kapcsolatos technológiai, technikai vagy esztétikai témát bont ki. Terjedelme minimum 40, maximum 60 oldal.

3. Elméleti vizsga: Operatőri ismeretek (az operatőri szaktárgyak tananyagát valamint a vizsgára összeállított tételsort véve alapul).

Indoklás: ezzel lehet felmérni, hogy az illető mennyire tájékozott az egész operatőri művészet és a használt technológia terén, ráadásul minden más egyetemen ez a szokásos követelmény.

4. Portfólió:

A leadott operatőri portfóliónak tartalmaznia kell minimum egy kisjátékfilmet és minimum egy dokumentumfilmet. Ezek közül valamelyik azonos lehet az államvizsgafilmmel. Ez a széleskörű ismeretek elsajátításának bizonyítása szempontjából fontos.

Ezen kívül a portfólió tartalmazhat televíziós műfajokat (videó klip, reklám, TV játék, TV film), illetve fotósorozatot.

C) AUDIOVIZUÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ SZAKIRÁNY (FORGATÓKÖNYVÍRÁS, REKLÁM-KÉSZÍTÉS, FILMOLÓGIA)

1. Államvizsga dolgozat: a szak által lefedett tudományterületek, tanult elméleti tárgyak (filmelmélet, filmtörténet, kommunikációelmélet, reklám és narratológia, fotográfia-képelmélet, dokumentumfilmtörténet, mozgóképek a kortárs kultúrában, médiaformák, stb.) témakörében (min. 50 oldal terjedelmű, szakirodalmi listával és képmelléletekkel ellátva, amelyek nem számítanak bele a terjedelembé).

Formai követelmények (címlap, szövegtest, függelékek formázása, idézés rendje) lásd a tanszéki segédanyagok között.

2. Egészesítés játékfilm forgatókönyve (min. 70, max. 100 oldal terjedelemben, csatolni kell a treatmentet, a tervezett szereposztást, helyszíneket, jelmez-, valamint díszlet-javaslatokat is, továbbá 3 jelenet technikai forgatókönyvét). A forgatókönyv lehet egy irodalmi mű adaptációja, avagy eredeti munka.

Amennyiben az államvizsga dolgozat fotográfia, illetve reklám témakörben íródik, az egészesítés játékfilm forgatókönyv követelménye módosítható, a következő módon:

a) a fotográfia témakörben íródó dolgozat kísérője lehet *egy fotósorozat* (min. 10, max. 20 darab fényképből álló), amelyhez egy min. 10 oldalas *szakmai jellegű indoklást* csatol a jelentkező.

b) a reklám témakörben íródó dolgozat kísérője lehet *egy reklám-kampány terve* (több elemet magába foglaló grafikai arculatterv, nyomtatott anyagok) avagy *reklámspot* (min. 20 másodperc, max. 2 perc terjedelemben), amelyhez egy min. 10 oldalas *szakmai jellegű indoklást* csatol a jelentkező.

3. Elméleti vizsga (szóbeli): Egyetemes filmtörténet, külön hangsúllyal a román és magyar filmtörténetre (a 3 éves képzés Filmtörténet 1-4, Román és kelet-európai filmtörténet 1-2. tananyagát, valamint a vizsgára összeállított tételsort véve alapul).

Amennyiben a jelentkező az egészesítés játékfilm forgatókönyve helyett fotósorozattal, avagy reklámanyaggal jelentkezik államvizsgára, a dolgozatnak kötelező módon két szakirányítója kell, hogy legyen: egy elméleti, valamint egy gyakorlati specializációjú oktató.